

7. Měnové podmínky

V průběhu 1. čtvrtletí došlo k oslabení kurzu koruny vůči euru a dolaru.

Nastavení hlavních měnověpolitických sazeb se v 1. čtvrtletí 2026 nezměnilo. Dvoutýdenní repo sazba dosahovala 3,50 %¹, diskontní sazba 2,50 % a lombardní sazba 4,50 %. Kurz koruny vůči ostatním měnám zareagoval na začátek války na Blízkém východě oslabením, které bylo výraznější v případě kurzu vůči dolaru. Dolarový kurz zahájil rok těsně nad hranicí 20,50 CZK/USD a během února dokonce několikrát posílil i pod tuto úroveň. Na přelomu února a března došlo ke skokovému oslabení o několik desítek haléřů a v průběhu března se pak kurz postupně přibližoval hranici 21,50 korun za dolar a čtvrtletí ukončil na 21,33 CZK/USD. Průměr kurzu koruny vůči dolaru za celé čtvrtletí dosáhl 20,79 CZK/USD. Mezičtvrtletně to znamenalo posílení o 8 haléřů a meziročně o více než 3 koruny. Kurz vůči euru byl v průběhu 1. čtvrtletí poměrně stabilní, ačkoli i zde došlo v březnu k mírnému oslabení. Zatímco kurz vůči euru na počátku roku dosahoval 24,17 CZK/EUR, na konci března to bylo 24,52 CZK/EUR. Průměr kurzu za celý kvartál dosáhl 24,33 CZK/EU, mezičtvrtletně byl slabší o 5 haléřů a meziročně posílil o 75 haléřů.

Vzrostly výnosy státních dluhopisů.

Sazby mezibankovního trhu v prvních dvou měsících roku klesaly. Jejich následně březnové zvýšení ale tento pohyb zcela vykompenzovalo a ke konci čtvrtletí tak byly sazby téměř stejné jako ke konci roku 2025. Tříměsíční úroková sazba PRIBOR tak ke konci března dosahovala 3,55 % a podobnou úroveň měly i ostatní splatnosti (například roční PRIBOR sazba dosáhla 3,60 %). K výraznému navýšení² došlo u výnosů vládních dluhopisů, především u těch s kratší splatností. Krátkodobé dluhopisy se splatností do dvou let byly ke konci března úročeny v průměru 3,92 % (+0,33 p. b.), ty se splatností mezi 2 a 5 lety 4,26 % (+0,14 p. b.) a dlouhodobé dluhopisy měly výnos 4,72 % (+0,08 p. b.). Většina z přírůstků se odehrála v průběhu března.

Úrokové sazby klientských vkladů se měnily jen minimálně.

Naprostě minimální pohyby byly zaznamenány u úrokových sazeb vkladů pro domácnosti. Běžné účty byly ke konci března úročeny v průměru 0,13 % (-0,01 p. b.) a vklady s dohodnutou splatností 2,95 % (+0,06 p. b.). Běžné účty nefinančních podniků byly ke konci března v průměru úročeny 0,67 % (+0,10 p. b.) a jejich vklady s dohodnutou splatností 2,96 % (+0,05 p. b.). Celkový objem vkladů v českých bankách dosáhl ke konci března 7 910,5 mld. korun a meziročně stoupl o 418,0 mld. (5,6 %). Nárůst byl z většiny podpořen navýšením u netermínovaných vkladů (+324,7 mld. korun), termínované vklady rostly méně (+93,3 mld.). Z hlediska sektorového dělení nejvíce k celkovému růstu vkladů přispěly domácnosti³ (+221,2 mld. korun) následované nefinančními podniky (+76,2 mld.), vládními institucemi (+70,9 mld.) a finančními institucemi (+36,2 mld.).

Sílil podíl refinancovaných úvěrů a ostatních ujednání v nových hypotečních smlouvách.

K výraznému poklesu došlo v 1. čtvrtletí u úrokových sazeb úvěrů na spotřebu. Zatímco loni průměrné úročení kolísalo blízko hranice 8 %, ke konci března činilo 7,11 % a kleslo tedy od prosince o 0,83 p. b. Zároveň pokračovalo zrychlování meziročního nárůstu objemu poskytnutých úvěrů na spotřebu. Ten byl ke konci března 2026 meziročně vyšší o 13,7 %. Podobně jako v předchozích kvartálech také silně rostla menší položka kontokorentních úvěrů a debetních zůstatků na běžných účtech (ke konci března meziročně o 13,4 %). Podle údajů ČNB bylo ke konci března drobně nižší také průměrné úročení úvěrů na bydlení (4,51 %, -0,06 p. b.). Na poklesu se podílely zejména úvěry s delší fixací. Objem poskytnutých úvěrů na bydlení byl ke konci března meziročně vyšší o 9,0 %. U samotných hypotečních úvěrů meziroční tempo růstu posílilo na 8,0 %. Zároveň ale pokračoval mimořádně silný nárůst u překlenovacích úvěrů ze stavebního spoření (27,0 %), které rapidně narůstají už od začátku loňského roku, zatímco u klasických úvěrů ze stavebního spoření dynamika zpomalovala. Na

¹ Zdrojem údajů v této kapitole je databáze ARAD České národní banky. Hodnoty směnných kurzů jsou rovněž převzaty od ČNB.

² Není-li uvedeno jinak, je změnou úrokových sazeb myšlen rozdíl mezi hodnotou ke dni 31. 3. 2026 a 31. 12. 2025.

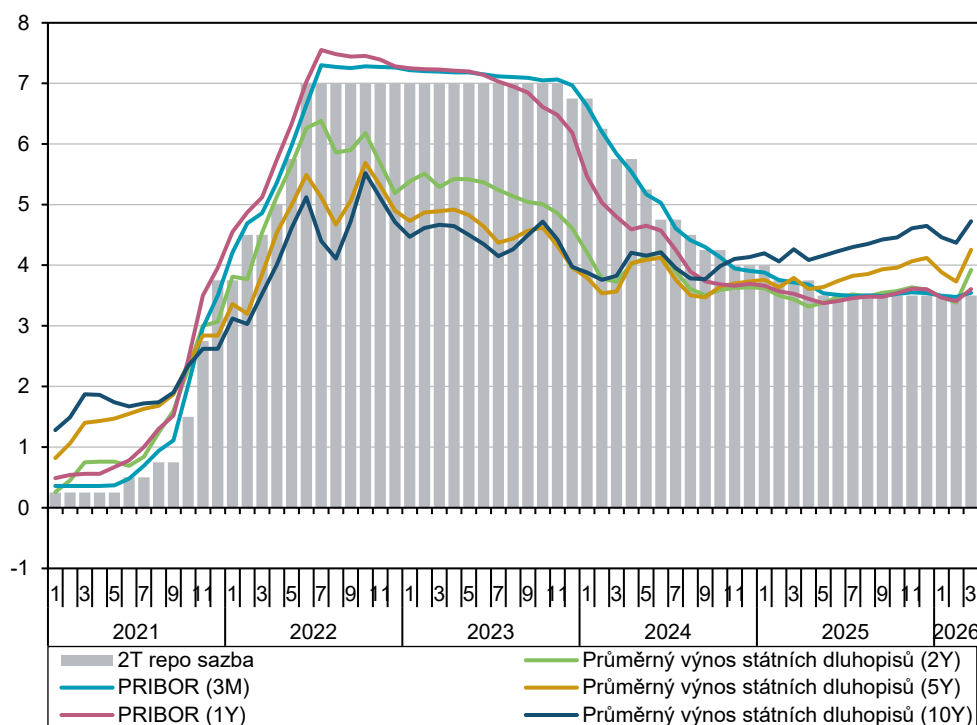
³ Obyvatelstvo včetně živnostníků.

vývoji nových hypotečních smluv⁴ se v 1. kvartálu 2026 plně projevovala vlna konce fixací úvěrů uzavřených v období vrcholu „hypoteční horečky“ v roce 2021. Celkově objem nových smluv v 1. čtvrtletí 2026 dosáhl 226,3 mld. korun (meziročně +86,5 mld.). Z toho 107,5 mld. korun (meziročně +42,6 mld.) tvořila ostatní nová ujednání a 21,1 mld. (meziročně +11,6 mld.) byly refinancované úvěry. Čisté nové úvěry v letošním 1. čtvrtletí také značně narostly (+32,4 mld. korun) a dosáhly objemu 97,7 mld. Celkové zadlužení domácností ke konci března 2026 dosahovalo 2 720,0 mld. korun a meziročně se zvýšilo o 9,2 %.

Zájem podniků o úvěrové financování posílil.

Nefinanční podniky čelily mírnému zvýšení průměrného úročení úvěrů, zejména u menších objemů. Úvěry do 7,5 mil. byly ke konci března v průměru úročeny 6,05 % (+0,42 p. b.), u úvěrů mezi 7,5 a 30 mil. to bylo 5,43 % (+0,13 p. b.). U nejvyšší objemové kategorie nad 30 mil. se sazby téměř nezměnily (5,16 %, +0,03 p. b.). Celkový objem úvěrů a pohledávek nefinančních podniků byl ke konci čtvrtletí meziročně vyšší o 7,2 % a tempo růstu tak posílilo. Výrazně se zvyšovaly úvěry poskytnuté v korunách (14,3 %), ale po dvou sníženích z druhé poloviny roku 2025 opět meziročně vzrostly také úvěry poskytnuté v cizí měně (0,5 %, rostly výhradně dlouhodobé úvěry). Zastavil se tak pokles podílu úvěrů v cizí měně na celkovém objemu poskytnutých půjček (48,2 %). Stav ke konci čtvrtletí ukázal na výrazný meziroční nárůst objemu úvěrů poskytnutých v informačních a komunikačních činnostech (28,3 %), ubytování, stravování a pohostinství (11,1 %) nebo peněžnictví a pojišťovnictví (10,5 %). Kromě obvyklého útlumu v těžbě a dobývání (-43,3 %) klesl objem úvěrů poskytnutých ve stavebnictví (-11,8 %), dopravě a skladování (-1,7 %) a v obchodě a opravách a údržbě motorových vozidel (-0,3 %).

Graf č. 16 Tržní úrokové sazby (v %)

Zdroj: ARAD, ČNB

⁴ V nových smlouvách jsou zahrnuti i refinancované úvěry a ostatní ujednání. Refinancované úvěry zahrnují stávající smlouvy sjednané nově u jiné banky, zatímco ostatní nová ujednání jsou stávající smlouvy sjednané s novými podmínkami u stejné banky.

